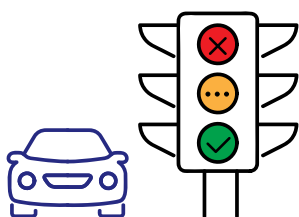

Dusidusi Raraba ni Lawa ni Gaunisala e Ostrelia

palmscheme.gov.au

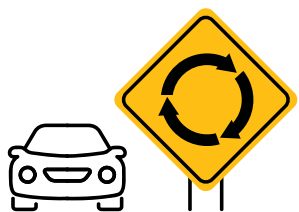
Na lawa ni gaunisala e Ostrelia e duidui kei na kena ena Pasifika kei Timor-Leste. Nida via draiva e Ostrelia, me dua rawa na kena laiseni bula (bera ni cava). Meda vakadeitaka tale ga ni veivauci tiko na laiseni ena yasai Ostrelia eda via draiva kina.

CINA NI GAUNISALA

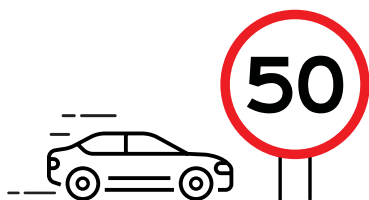
Na cina ni gaunisala e Ostrelia e tolu na kena roka:

- **damudamu** e tukuna meda kele.
- **dromodromo** e tukuna meda kele. E vakatarai ga meda lako tiko ni sega ni rawa nida kele vakavinaka ni bera na kena laini. Meda kua ni kele vakasauri se butuka na siviti meda sivita ni se dromodromo.
- **drokadroka** e tukuna meda lako tiko ga e basoga ni sala, ke sega na ka e leqataki.

ROUNDABOUT

- Na 'roundabout' na basoga ni sala cocowiriwiri era toso vata kina na lori ena dua na mua ni wavokita na 'yanuyanu' e loma.
- Meda vakamalua ena 'roundabout' ka vakaliuca na lori e lako tiko mai yasana imatau.

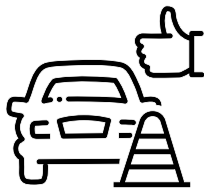
YALAYALA NI TOTOLO

- E ka bibi meda kauwaitaka na sainsi ni yalayala ni totolo.
- Kua ni sivita na yalayala. Qori na totolo duadua e vakatarai meda draiva kina.
- Na mata ni koronivuli e lutu kina na yalayala ni totolo ena so na gauna nira vuli tiko na gone.
- E tabu vakalawa na siviti, e rawa nida totogi kina.

BELETI NI IDABEDABE

- O draiva kei na pasidia me ratou vakabeleti kece.
- Ni bera nida toso, meda vakadeitaka ni rauti keda vinaka na beleti ka dei vinaka tu.
- O ira na gone era se bera ni yacova na kena yabaki se balavu se bibi, mera dabe ena idabedabe lavaki.
- Ke dua e sega ni vakabeleti, e rawa ni tau vei draiva na itotogi bibi.

TALEVONI

- Nida draiva tiko, e tabu na taura se vakayagataka na talevoni veikauyaki tauri liga.
- E tabu tale ga na tenea na talevoni nida draiva tiko.
- Levu na coqa e gaunisala e vu mai nona sega ni raica na gaunisala o draiva ni raica tiko na talevoni.

WAIGAGA KEI NA YAQONA NI VALAGI

- E rawa ni vakavuleqa vei keda kece nida draiva ni oti na gunu waigaga se yaqona ni valagi.
- E tabu vakalawa na draiva ni sivia na 0.05% na alakaalo e noda dra. Qo e via tautauvata kei na rua na gunu vakarauta.
- E rawa ni tau na itotogi bibi se boko noda laiseni.

VIAMOCE

- E vakarerevaki na draiva nida via moce tiko.
- Ke da lamawa se bi na matada nida draiva tiko, meda kele mada ka vakacegu.
- Mo vakacegu vakavinaka qai draiva.
- Kua ni sivia e 3 na aua na draiva tabucegu.

Nanuma ni duatani na draiva e Ostrelia kei na draiva mai noda. Meda qarauna noda bula, kei nodra bula na pasidia kei ira kece e gaunisala, ena noda rokova na lawa ni gaunisala e Ostrelia.

VAKARAUTAKI NI TAMATA CAKACAKA

Ke o cakacaka ena PALM e dola vei iko na veivakarautaki ena draiva.

Qo e dua na iwase ni Skills Development Program ni PALM.

Ke o via kila kena matailalai, drau veivosaki kina kei nomu boso.

SALA TALE ESO

E kune tale eso na itukutuku ena veilawa (website) ni PALM me vukei keda nida draiva tiko e Ostrelia.

E rawa ni saumi taro kina o boso. Ke sega ni rawa, mo:

- qiria na tabana ni veivuke ni PALM ena (1800 51 51 31)
- imeli (palm@dewr.gov.au) ena maliwa ni 8:30 am kei na 6:30 pm AEST.

Ke dua na leqa bibi, qiria mada na tabana ni veivuke ena gauna cava ga, siga se bogi.